

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Földművelési érdekeink.

Debreczen, május 14.

A földművelésügyi tárca fölött megindult viták egy régi fogyatékat konstataáltak költségelirányzatunknak, t. i. a földművelésügyi tárca rendkívül csekély dotációját. Meg volt ez a visszasság természetesen az előző évek költségvetésében is, de — hogy úgy mondjuk — nem ébredt a képviselőházban most megszólalt közvélemény oly élénk tudatára annak, mint ez alkalommal, s bár voltak egyes panaszos felszólalások máskor is, — a gazdaközönségtől oly megszokott dolog — ezuttal még is megdöbbentően domborodott ki a mulasztásnak nemcsak a földművelés, de a közélet minden ágára kiterjedő káros hatása.

A magyar államélet minden egyéb ágazata kellőbb és teljesebb felkarolást nyert, mint a melyet a földművelés. A háztartás egyensúlyának roppant áldozatok árán történt helyreállítása által az állambizalom végleg biztosított s ezzel az ipar és kereskedelem felvirágzásának első és elengedhetetlen feltétele állandósított, mi a valuta-rendezés folyamatban lévő nagy műve által fogja teljes betöltését megnyerni. Közlekedésügyünk csaknem teljesen kiépített illetőleg államosított forgalmi vonalaink által feladatának magaslatára emeltetett; igazságügyünk reformjaihoz szükséges összegek már eleve megszavazottaknak tekinthetők; a közigazgatás reformjával járandó milliók előre is kilátásba vannak véve; véderőnk fejlesztése eddig is teméntelen összegeket emésztett s most se jöhet még szóba se, hogy a mit valóban igényel, meg ne szavazzassék részére; közoktatásügyünk szintén megkapja a legszükségesebbet; egyedül a földművelési érdekek voltak és maradnak eddigelé az államháztartás beosztásában annyira elhanyagolva, hogy azt jogos és nagy érdekek, egész közgazdasági és népesedési viszonyaink válság elé szoritása nélkül tovább megtérni nem lehet.

A miniszter kimutatása szerint 7 millió forint a rendelkezésére bocsájtott összeg, melynek majdnem fele a vízműveletekre fordítatik, 1 milliót a lótenyésztés ves igénybe, 2 millió a központi kiadásokra szükséges, úgy, hogy a földművelés összes egyéb ágazatainak országos támogatása és fejlesztésére, mint a gazdasági tanúgy, állategészségügy, gyű-

mölcsészet, szőlészet, baromfi- és haltenyésztés, statisztika, selyemtenyésztés, telepítés stb. nem marad több kerek egy milliónál.

E mellett az elenyészően csekély dotáció mellett nélkülözni kénytelen a földművelésügyi kormányzat minden segéd-eszközöket és támaszokat, melyek más államok rendezett adminisztrációjában ez ágazat vezetésénél közreműködnek. A helyi kormányzat mai szervezetében tehetetlen az állami akciózt támogatni; a közgazdasági felügyelőktől, e fizetéstelen, precíz hatáskörök nélküli közegektől teljességgel nem várható, hogy fontos ügyeket iniciáljanak és ezek ellátásáról gondoskodjanak; a gazdasági egyesületek nincsennek feladatuk színvonalán, s különben a közigazgatási reform más szervezetre fogja bizoni hivatásuk betöltését.

Mindezt maga a miniszter mondta ki egész őszinteséggel, de különben is nyilvánvaló tények. E nyomoruságos állapotaink még szomorubb világitást nyerne azon párhuzamok által, melyeket ugyancsak a földművelésügyi miniszter vont hazánk és a külföld háztartásának megfelelő tételei között. Poroszország 16 milliót adott a Porosz-Sziléziában fellépett inséges viszonyok szanálására. A gazdasági tanúgy budget-je a mi 400 ezer forintunkkal szemben Ausztriában 971 ezer forinttal van dotálva, még a kis Bajorországban is 450 ezer márka, sőt Romániában 500 ezer frank van e célra fordítva. Az annyira fontos meteorológiai észleletekre nálunk 2000 forint jut, míg Románia ugyane célra 25,000 frankot áldoz, nem is említve Amerikát, hol 2 millió dollárt adnak ugyane célra. — Olaszország a földművelésügyi tárczájának 12 millió lírányi dotációjából 700 ezret fordíthat a filloxera elleni védekezésre, és így tovább.

Ez így nem maradhat továbbra is. Ezen segíteni kell. De különben is a mezőgazdasági érdekek nagyobb arányú felkarolása nem csak azért indokolt, mert az államélet egyéb ágaihoz képest mostohán dotáltaknak, nem csak azért, mert a birtokos és földműves osztály iránti méltányos tekintetek ezt jogosultakká teszi, hanem azért is, mert a további mulasztások egész államéletünkre oly káros visszahatással volnának, melynek nyomán az általános válság ki nem maradhat.

Belföld.

Uj titkos tanácsos. Bánffy Dezső báró a képviselőház elnöke, a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot kapta. A kitüntetés híre csakhamar elterjedt és a szabadelvű pártkörben, akik jelen voltak, nyomban siettek üdvözölni az éppen ott időző elnököt.

A delegációk. A közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságok — mint értesülünk — nem fognak a nyári szünet előtt összeülni. A delegációk egybehívása szeptember hó második felére van tervbe véve.

Állampénztári kimutatás. Az 1892. év első negyedében az állampénztárnál előfordult bruttó-bevételekről és kiadásokról szóló kimutatás, érdekes illusztrációja annak, hogy az utolsó években mennyire emelkedtek a magyar állam bevételei az egyes évek első negyedeiben. E kimutatás szerint 1888. óta a midőn az első évtized összes bevétele 69,309 771 forintot tett, a bevételek huszonnégy millió forintnál többel emelkedtek az egyes évek első negyedeiben.

Oláh ujság Barossról. A nagyszabeni Tribuna vezércikkbe emlékszik meg Baross Gáborról. Legelőször is azzal tiszteli meg a nagy halottat, hogy elkereszteli „Sovinista kapitány”-nak. Cikkje legelején konstatálja, hogy a magyar közélet szereplői között kevés tehetséges és erélyes ember van (!) így könnyen megmagyarázható, hogy: „egy szegény, tót eredetű fia elérhette a magyar közélet legmagasabb méltóságait!” Ezután elmondja, hogy Baross nem volt más, mint egy rémitő nagy sovinista, a kinek legfőbb célja volt mindenben a magyarosítás; ő volt az, a ki az ismétlődő iskolákba behozta a magyar nyelvet s ő forszírozta leginkább azt a törvényjavaslatot, a mely kötelezővé tette az elemi iskolákban a magyar nyelvet. A zóna-tarifáról úgy nyilatkozik a Tribuna, hogy csak a zsidókra nézve jó és üdvös s hogy nagyon elhamarkodott s korai dolog még (!) mert semmi haszna nincs belőle az államnak. Felsorolja azokat az intézkedéseit Barossnak, a melyek az oláhokat elkeserítették: így hogy kitiltotta az ország területéről az oláh diákok memorandumát, meg hogy több oláh laptól megvonta a posta engedélyt. A végén pedig ismétli, hogy Baross elhagyta a saját nemzetét és anyanyelvét s beállott magyar sovinista kapitánynak. — Ez a durva hangon tartott cikk mutatja leginkább, hogy milyen nagy hazafit és milyen magyart vesztettünk Barossban, akiről — bár bizonyára jól tudja, hogy magyar nemes volt — azt hazudja a Tribuna, hogy tót.

Országgyűlés.

Máj, 13.

Három napi Baross gyász után ma ismét folytatta a képviselőház rendes tárgyalásait. A napirend előtt Horváth Gyula szólalt föl s május 4-diki nyilatkozatáért a háztól bocsánatot kért. A földművelésügyi miniszter költségvetésének részletes tárgyalását folytatták azután s Lits Gyula a tota-

talisateur rendezésére s a turfborányokra hívta fel a miniszter figyelmét. Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter megjegyezte, hogy a lóversenyeknél tavaly előfordult visszaélésekkel szemben a lovaragylet teljes szigorral járt el. A talisateurt a pénzügyminiszter szabályozni fogja, de konstatalja Bethlen, hogy számos európai államban fennáll a talisateur-intézmény. Hóitsy Pál a meteorológiai intézetek fontosságát fejtegette a mezőgazdaságra. Justh Gyula, Szederkényi Nándor, Markusz József és Endrei Gyula a sáskapusztításokról beszéltek. Bernáth Dezső a mezőrendőrségi törvény reformját sürgette. Bethlen András gróf földművelési miniszter minden egyes fölszólalásra nagy szakértelemmel válaszolt; ismertette a meteorológiai észlelések tekintetében, valamint a sáskairítás érdekében tett intézkedéseit s kijelentette, hogy a mezőrendőrségi törvényjavaslatot legközelebb szaktanácskozás alá bocsátja. Figyelemreméltó fölszólalások történtek a szabadelvű párt részéről; Papp Géza ugyanis a marhavész terjedésének meggátolása érdekében sürgetett szigorú intézkedéseket; Vadnai Károly a szőlősgazdák érdekeit védte; Ambrózy Béla báró a méhészeti vándortanítókra hívta föl a kormány figyelmét; Dégen Gusztáv egy gazdasági tanintézetnek a fővárosba föllátogatást javasolta; Busbach Péter a selyemtermelésről beszélt, melyre vonatkozólag Bethlen András gróf megígérte, hogy minden eszközzel igyekszik azt emelni. Witman János után Szily Pongrácz szólalt föl, ki a földtani gyűjtemények számára megfelelő helyiséget sürgetett. Tiszta István a vizügyek tételénél szólalt föl s a kormánynak visszabálozói programját fejtegette, mely ellen aggályát fejezte ki a végrehajtás hosszú időtartama tekintetében s a védekezés fenntartási költségei tekintetében. A szabadelvű párt élénken helyeselte beszédét. Az ülés végén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter terjesztett be két törvényjavaslatot.

Külföld.

Olasz kormányválság. A tegnap reggeli római lapok megerősítik, hogy Brin elfogadta a külügyi tárczát. Most már bizonyos, hogy Gio-

litti az elnökséget és a belügyi tárczát, Brin a külügyi és Bonacci az igazságügyi tárczát veszi át. Bizonyosnak tartják azt is, hogy Genala, Lacava és Bonino képviselők is belépnek a kabinetbe. Végleges döntés még nem történt, valamint nem határoztak még a hadügyi és a tengerészeti tárczákra nézve sem. A miniszterium hír szerint ma fog véglegesen megalakulni.

Ne menjünk Itáliába! Csak maradjunk mi itthon.

(T.) Olaszország helyzetét a mi helyzetünkkel nem igen lehet összeegyeztetni, az az lehetni lehet, de kvadrálni nem fog, mert hogy Olaszország tulajdonképpen miért van a hármasszövetségben, azt ő tudja. Ez ő nála gyarmatpolitika és nem lét kérdés, inkább nagy ur paszsió mint kényszerűség. Olyan féle dolog mire azt szokták mondani: Tegye aki teheti, de nem szegény embernek való. Ezt ugyan nem politika elmondani, de Debreczenben lehet, legalább nem hinnék hogy a mi vidéki okoskodásunkra az olasz parlament, — amennyiben hogy nem tud róla, — sulyt fektetne. Hanem annyi tény, hogy ha valaki a hadügyre nézve az olasz ellenzék magatartását a magyar ellenzék előtt mint követendő példát akarná fölláttatni, annak lehetne mély belátása a debreczeni artézi kutba, már t. i. ha a fejekére lehetne látni, de a politikába aligha. És ha a német sajtó azt mondja: hogy amit tehet Olaszország, azt nem tehetné Németország és Ausztria-Magyarország, — öntudatosan mondja.

Hiszen ismerjük a hármasszövetség történetét. Ennek a megteremtője Andrássy Gyula volt és Bismark. Megteremtették pedig nem azért mert talán nagyon szerelmesek voltak egymásba, hanem megteremtették, mert nagyon rá voltak szorulva egymásra. Még akkor Olaszországra nem is gondoltak. Amde Németország fenyegetve volt és van, francia részről, és Ausztria-Magyarország muszka részről és pedig mindkettő élethalál harczzal. Aki ebben a harcban elbukik lehet hogy föl sem kel többé. Tehát a győzelem életkérdés reá nézve. Hogy tehát ezen győzelem életkérdés reá nézve lehet, biztosítsa, vagy ha lehetséges, a békét minél

tartósabbá tegye s ez által saját haladását és gyarapodását, kellett neki ez a szövetség, egyiknek ugy mint a másoknak s amely szövetség hasznát eléggé drágán megfizetni nem lehet. Mert ha sok pénzbe, nagy áldozatba kerül, egy olyan háboru, a milyen fenyeget, még többbe, de nagyon sokkal többbe kerülne, s ha elvégre kikerülünk nem lehet, meg van az a hatalmas előnyünk, hogy készen vagyunk rá minden pillanatban s hátunkat Németországgal összevetve fokozottabb önérettel és bátorsággal nézhetünk szemébe annak, ki ellenünk törni merészkedik.

Beszélni beszélnek az emberek sokat, az ujságoknak meg írniok kell, abból élnek, de aminthogy sok beszédnek sok az alja, az ujságírás sem szentírás. Csak tessék bátran hozzá számítani minket is. A Diákné vásznánál mi sem vagyunk különbek. De mielőtt bírálatot méltóztatnak mondani rólunk, méltóztassanak előbb meggondolni, hogy ami az emberekre nézve nem tetszetős, többnyire az, az igazság. Hiszen régi példa beszéd: „Szólj igazat, betörök a fejed.”

Mi tehát ismételjük, hogy azt a helyzetet, melyet nekünk a hármasszövetség nyújt, eléggé drágán meg nem fizethetjük. Nehéz dolog, azt nem tagadjuk, de hát mikor nem volt nehéz az élet terhe, ugy annyira, hogy egy némelyikünk még az öngyilkosságot is könnyebbnek tartja. Ez azonban privát paszsió, s országok, nemzetek, öntudatosan legalább nem igen szokták gyakorolni, hanem küzdenek amíg kiüzdhetnek, s rendszeren az náluk az öngyilkosság, ha az önfentartási küzdelem megunták. Ilyen meguntása lenne a mi önfentartási küzdelemünknek, meg nem tenni a hadügyek érdekében mindent amit megtenni parancsol az ész és a szükség. Mert ez a legnehezebb, de legelkerülhetlenebb kiadás. Legnehezebb mert azt hisszük, hogy nem vesszük semmi hasznát, de a legszükségesebb, mert legtöbb hasznát ennek vesszük. Ez a védfal, ez a védgát, ez a biztonsági őrszem, mely ha nem eléggé erős a mi biztonságunk nem ér egy batkát. E nélkül a véderő nélkül hiába lenne minden ipusztria találmány és tanulmány, iskola és kultura, mert az árnak lennének kitéve, mely elsöpörhetne ipusztriaástól és kulturástól együtt. A leg és legelső garas tehát annak a gátnak és töltésnek a fentartására fordítandó, mely ál-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A Lajos úr hangulatai.

— Elbeszélés. —
Vértesi Gyulától.

(Folytatás.)

Zalay Berta kikönyökölte az ablakba régóta várja már Piroskáékat. S mikor az utcza kanyarulatánál befordul a hintó, izgatottan szól hátra:

— Anyám jönnek!

Zalayné ő nagysága leteszi a „Házasságtörés drámáit“, melynek olvasásába egészen el volt merülve megtörli aranykeretes szemüvegét a toilete asztalnál fonnyadt arcán végig húzza párszor a rizsporos pamacsot, s azután nyájas, mosolygó arczczal odaáll az ablakhoz.

A két nő lehető legszívesebben fejbőlintással üdvözli Piroskát — csupa szeretet, csupa gyöngédség sugárzik ki a tekintetükből. De mikor azután a kocsi berobog a Csontory kuriára gunyos mosoly villan át mindkettőjük arcán.

— A kis penészvirágnak milyen deli völégénye akadt.

— Csinos fiu — csak az a kérdés; szereti-e Piroskát.

— Szereti-e? Az öreg ur a fejükbe verte, hogy egymáséinak kell lenniök, hát belenyugsznak mind a ketten. Piroska pláne gyönyörűséggel nyugszik bele.

— És miért akarja ezt a házasságot az öreg ur?

— Minden agglégéynek van valami bogara. Az övé ez. Összeszedte ezt a két koldus távoli rokonát, s felnevelte egymás számára.

Urak lesznek — hogy boldogok is lesznek-e, az már más kérdés. Piroska az l-sz. Különbben ar öreg egy régi vétkét is helyre akarja ütni. Mondják, hogy a Piro-ska anyjával viszonya volt — s ott hagyta, megcsalta. Azt hiszi, hogy így jóvá teszi a hibáját, ha a leányt boldoggá teszi — De boldoggá teszi-e?

Ezt a kérdést az öreg ur is sokszor felvetette magában, nyugtalanul ide-oda hánykolódva puha ágyában.

Szereti-e csakugyan az a könnyelmű fiu Piroskát. Nem lesz-e ez is csak muló szeszély nála. Ismeri jól a természetét — olyan mint a lepke. Bolondos poéta, lehet-e benne bizni?

Alig várta a reggelt. Komolyan akart beszélni Lajossal. Lement a kertbe, gondolta, hogy ott fogja találni.

Ott is találta, csak hogy nem magában. Különbben a mit látott az öreg ur, az legalább ugy hitte, feleslegessé tett mindenféle komoly beszédet.

Kart karba öltve sétált a homokos utakon a boldog pár — s míg egymás lehelletét beszívta, forró arcaikat egymáshoz hajtva, lassu léptekkel járnak fel s alá, ragyogó szemekkel köszöntve a virágok harmatján játszadozó napsugarat, a széles ivekben röpködő fecskéket a fák üde lombzatát — s az egész napfényes mosolygó reggelt, melynek képe ott tükröződik vissza szíveikben — észre sem veszik, hogy hátuk mögé kerül valaki — széles mellére öleli mindkettőjüket, s ugy suttozza:

— Lajos... Piro-ska... édes gyermekeim, Szeressétek egymást, legyetek nagyon, nagyon boldogok.

IV.

Kedves Irnus! Szeretném neked csak ezt a két szót ide írni: boldog vagyok. Megérte-

néd te ebből is az én minden boldogságomat.

Meg azután lásd nincs is a boldogságnak szava se, hangja. A fájdalom, a gyász kifejezésére mennyi szó, mennyi hasonlat áll rendelkezésünkre — s a boldogságra csak ez a két szó.

Csak? Oh milyen infámisan rettentő is vagyok én, hogy eléje merem írni a csak-ot — az elé a két szó elé, mely egy remegve sejtett édes vágynak a teljesedésbe menését jelenti nekem.

Ha most itt lenne, még Melánie kisaszszonyának is nyakába borulnék s azt mondanám neki: kedves. Pedig ez nagy szó lenne! Ezt csak Léderer ur mondja neki, az is inkább a megtakarított kis pénze mint a szép szemei kedveért.

Ugy szeretném az egész világot összevissza csókolni, ugy, olyan nagyon, a hogy Lajost szoktam.

Mikor ugy reggelenként felébredek, s a félhomályos szoba csöndes némaságát szinte rászállni érzem a lelkemre, ugy elfog valami megnevezhetlen álomszerű gondolat. Azt hiszem, hogy ez nem is valóság, amire most felébredtem — csak egy szép, nagyon szép álom. Álom, hogy élek, hogy felébredtem, hogy szeretnek. Mit gondolsz, csakugyan nem álom ez az én nagy boldogságom?

Megérdemlem-e én, hogy egy olyan ember mint Lajos, ugy szeressen, ahogy szeret. Engem, a kis penészvirágot, a ki nem vagyok se szép, se kedves, se jó.

Most, mikor e sorokat leírom, mintha valami kegyetlen daemon szárnya suhanását hallanám itt mellettem. Vagy a daemonoknak nincsenek szárnyaik? Elég az hozzá, hogy én olyanformát hallottam. Ide repült, itt szállt le

ami biztonrad, az a

Hát emberiségét összetakolyárviz. Iszorra nem gyarapodás lehetne, de hisz akkor kiszerítana tehát nem delmétől akarjunk még Babyvezető léténk a gondoskod

Olasz tenger amsoha sem amely emmasszövet politikát tengerben lákat s nézve föllenne, hog beláthatn zivatarv Rendben azoktól s gessé teh

Csaba meggyrossnak az Bu sem hag meg, s tencziája Most ho foglalko nemzeti inkább s

melletten vagy!

Szaból a No

Lajost, lelkü fé

Ne

ugy ér

Gy

szebb, n

nek der

hosszu ó

Me

lom min

Já

erdők e

kedves

kikeress

nü kis o

rüs kos

nek a g

nem tel

szeret-e

se szak

se hinne

Az

gényes

patak m

lami ily

azokat

ami biztonságunkat védi, s csak ami abból marad, az a miénk.

Hát bizony óriási szerencsétlenség Európa emberiségére nézve hogy annyi nemzetből van összetakolva, s hogy minden szomszéd egy egy árvíz. Iszonyu erőfeszítést igényelnek, mert ha arra nem kellene tömérdek erőt pazarolnunk, gyarapodásunk haladásunk még egyszer olyan lehetne, de erre meg azt mondaná a jó Isten; hisz akkor ez a fránya ember eget érne és kiszoritana a lakásomból. Ez a hadügyi kiadás tehát nem csak arra való, hogy az árvíz veszedelmétől megóvjon, hanem arra is: hogy ne akarjunk elevenen üdvözülni. Mert hát a dolgot még Babylonban fuserálták el, mikor egy égből vezető létrát akartunk építeni. Ekkor ütött belénk a nemzetiség, s azóta kell védgátokról gondoskodni a menyemenetel helyett.

Olaszország azonban egy félsziget, az a tenger amely körülveszi és amely vízből van, soha sem oly veszedelmes, mint az a tenger, amely emberből van. Olaszországra nézve a hármasszövetség csak ernyő, amely alatt gyarmatpolitikát üzhet és tekintélyt szerez magának a tengerben, s ha ma felbomlik, behuzza a vitorlákat s megalégszik otthonával, de ha reánk nézve fölbomlik? Az már egy olyan esemény lenne, hogy nincs emberi ész, mely végzetességét beláthatná. S ezt az eseményt az ő rémletes zivatarával, hogy elhárítsuk csak egy mód van. Rendben tartani a gátakat, s nem vonni meg azoktól semmit ami ellentámasztási erejüket kétségessé tehetné.

Az idealista.

Debreczen, május 14.

Csakugyan manapság már ritkaságszámba megy az ideális becsületérzés. És Baross Gábor halálában egy ilyen idealistának az elvesztését is sirathatjuk.

Baross Gábor egy krajczárnyi vagyont sem hagyott hátra. Teljesen szegényen halt meg, s hátrahagyott családjának egész existenciája a 2000 frtot kitevő kegydíjből áll. Most hogy képviselői körökben azon tervvel foglalkoznak, hogy Baross Gábor családját nemzeti adományyal tüntessék ki, vagy inkább segítsék meg — a B. H. egy igen

szép cikkben emlékezik meg Barossról, melyből közöljük a következőket:

Baross Gábor, a miniszter, ki hivatalos kódása alatt hozzávehetőleg statisztikai adatok szerint öt vasut államosítása, a Dunaszabályozás, a Vaskapu-szabályozás és egyéb országos vállalkozások révén kerek egy milliárdra rugó állami üzleteket bonyolított le, szegénységben hagyja hátra özvegyét és két kiskorú árváját. Baross nagyságának egyik alapvető vonása tudvalevőleg meg az ellenségei által is elismert tisztakezűsége és hozzáférhetetlensége volt. Különösen a töképenzesek és vállalkozóknak imponált Baross e nemes jellemvonása, mert ez emberek, kik milliómos befektetések és alapítások ügyében tárgyaltak Barossal, azzal a tudattal lépték át a magyar határt, hogy a Kelet egyik országába jöttek, hol a baksi-nak ugyanaz a fontos szerepe van, mint Törökországban és Oroszországban. Elég szomorú, de tény, hogy Magyarországnak e tekintetben rossz híre volt a külföldön. Régebb parlamenti tárgyalásokból tudjuk is, hogy különösen az alkotmányunk visszanyerését követő első években magas állami funkcionáriusok ellen ismételve felmerült a gyanu, hogy nem tiszta kezűek, hogy a vállalkozókkal szemben nem őrizték meg függetlenségüket, vagy hogy nagyobb állami pénzügyletek lebonyolítása előtt a börzén használták fel a kötetlen pénzügyletekről birt előzetes tudomásukat. Baross nyolc évi működése alatt e tén is fényesen rehabilitálta a magyar reputációt. Európának, sőt Amerikának is legelőkelőbb pénzemberei, bankigazgatói nagyiparosai és néven nevezendő vállalkozói kötöttek vele személyesen sok mi líóra szóló üzleteket. Mindez emberek épp úgy megcsodálták Barossban a zseniális üzletembert, mint a hozzáférhetetlen férfit.

Baross az ő példájával és kéréssel szigorúságával üdvös iskolát is csinált e tekintetben. Hogy csak egy példával szolgáljunk, megemlítjük az osztrák-magyar államvasutnak államosítását, melyre nézve épp most egy évvel ezelőtt kezdődtek meg a tárgyalások. Bár ezeket Baross személyesen vezette, mégis kikerülhetetlen volt, hogy egy néhány bizalmas főemberét be ne avassa a dologba. A szerződés megkötése előtt két nappal már egy csomó ember tudott a nagyjelentőségű tranzakcióról és csak egy

tollvonásukba került volna, hogy teljes titokban esetleg valamely külföldi börze útján az államosítandó vasut részvényeinek teljes biztossággal várható árfolyam-emelkedése révén százezrekre menő börzei nyereségekre tegyenek szert. Köz tudomásu dolog, hogy bizonyos oldalról lázas igyekezettel utánajártak e dolognak melyet esetleg a parlamentben akartak volna Baross ellen kijátszani. De a gyanunak még csak legkisebb árnyékát sem tudták Baross munkatársaira kiténi.

Baross rigorozitása annyira ment, hogy mint már felemlítettük, — hivatalos utazásai alkalmával soha sem számította fel a neki törvényesen kijáró napidijakat és utazási költségeket. Tette pedig, mint ismételve kijelentette, azért, mert kötelességérzetből igen sűrűn utazott hivatalosan és nem akarta, hogy esetleg azzal gyanúsítsák nagyszámu ellenségei, hogy ezt azért teszi, mert ily módon sok napidiját számolhat el. Ily körülmények között nem csodálhatni, hogy Baross szegénységben halt meg.

A gyászoló nemzet pedig most láthatja csak be igazán, hogy nem csak egy pótolhatlan zsenit vesztett Barossban, hanem egy páratlan becsületes embert is, akinek példakép követendő nemes alakját ez a vonás teszi emberileg lehető tökéletessé is!

Baross temetése Illaván

Ott nyugszik immár a nemzet nagy munkása az illavai sírboltban, örökre megpihenve években rövid, tettekben gazdag élete fáradalmaitól. Mikor még élettől duzzadt hatalmas alakja, sokszor rándult el Baross Gábor Illavára, ha csak egy-egy napra is agg szüleire, kik most megtörve a fájdalomtól eltompulva hinni sem tudják, hogy az ő büszkeségök, örömeik, nagy rangjában is mindig gyöngéd, szerető fiok utolsó útján érkezett oda s a templom alatti sötét sírúregbe tért be, örök á omra.

A városka utcáin sűrűn lengtek gyászlobogók s a mezeyéből mindenfelől érkeztek küldöttségek a végtisztesség megadására, már a pályaháznál fogadva a halottat.

mellettem s itt suttogja a fülembé: gazdag vagy!

Szeretném nyakon csipni, kilóditani a szobából a haszontalant.

No de megbocsátok neki, nem ismeri ő Lajost, a legjobb, a legnemesebb, legtisztább lelkű férfit.

Nem frázisképen írom én ezt ide, de mert úgy érzem.

Gyönyörű szép őszi napok vannak. Egyik szebb, másik. És hogy beleillik a mai szíveinknek derüje ezekbe a ragyogó, aranyugaras, hosszú őszi napok hangulatába.

Mosolygás, fény, csendes, szóvalan nyugalom mindentel.

Járunk, bolyongunk kettésbe szanaszét — erdők csöndes magányába beleénekeljük a mi kedves dalainkat — sűrű bokrok árnya alól kikeressük azokat a későn nyiló, bágyadt színű kis őszi virágokat, kőköröcsin szárákból gyűrűs koszorut fonunk, azután kettéhuzzuk: akinek a gyűrűje kettészakad, annak a gondolata nem teljeseedik. — Mindig azt gondolom, hogy szeret-e úgy ő is engem, mint én őt — soha se szakad el a gyűrűm — de ha elszakadna se hinnék neki.

Azután kikeresünk magunknak valami renyves fekvésű kis tisztást — tudod csobogó patak mellett, zugó fák alatt — vagy más valami ilyes staffageal, s ott azután előszedjük azokat a kedves póttákat — Lajos felolvas, én meg hallgatom, hallgatom s míg kedves hangja beveszi magát a lelkembe, a szemem pedig rátapad kipirult szép férfias arczára, piros ajkára, s a fölött arra a kis csókolni való barna bajuszkára — egyszerre csak azon veszem magam észre, hogy a fejem a vállára hajtom, s

egy forró könnyesepp végigperog az arczomon.

De bolond is az ember, hogy mikor a legboldogabb, akkor esik neki legjobban, ha magát jól kisírhatja...

V.

Kedves barátom!

Tudod jól, sokszor emlegettem előtted, hogy nevelő apámnak régi kedves terve volt, hogy természetesen az egészet egy muló szeszélynek tartottam, hanem azért hosszú unalmas falusi estéken, tudod mikor úgy néha szünidőkre hazahaza vetődtem, szívesen töltöttem az időt a kis csikével, a ki mindig olyan kedves, szelíd, jó gyermek volt, hogy lehetetlen volt jónak, szelidnek nem lenni hozzá.

A gyermekkori szerelem hangulata persze nálam hamar elszlott, de nála megmaradt s nőtt fejlődött.

Később azután, mikor én megint szívesen eljátszogatam vele a szerelem játékát, a gyöngéd, ideális szerelemét, amit én játéknak vettem, azt ő komolyan gondolta.

Pillanatokra csakugyan éreztem a szerelem hangulatát, s hittem hogy szeretem, különösen most, hogy ismét hazajöttem, s a gyermek-leány helyett egy fejlődött szüzet találtam, akinek szeme ragyogott, ajka reszketett mikor engem meglátott.

Kinek nem esik jól az, ha látja, hogy szeretik? Az én hűségomnak is hízelt, s mikor reszketegen odahullott a válamra, úgy elfogott valami hirtelen fellobbanó szerelmi hangulat.

Olyan, a minőt már sokszor éreztem, mikor átölelve tartottam egy-egy kedves gyermeket, csak hogy mégis mintha ez tartósabbnak, igazabbnak ígérkezett volna.

Es azután jött a másnapi reggel. Illatos, kedves reggel volt. A levegő telve szerelemre hívó, szívet ébresztő virágillattal s e hangulatos csend szinte rászált a lelkemre.

Kart karba öltve járkáltunk, egészen hozám simult, meleg, pihegő léleketetét akaratlanul is beszívtam, s mintha lehelle apró parányával együtt magamba szívtam volna szüzi, gyermekes idealizmusát, amiből pedig tudod hogy nálam is van jó adag.

Megbódu'tam. A perc hangulatos hatása alatt állottam s míg néztem, néztem a felpirult arcu leánykát, aki olyan végtelenül bájosnak kedvesnek tünt fel gyermekes zavarával, lángoló tekintetű szemével, nem tudtam megállani, hogy a fülebe ne sugjam...

— Szeretlek édes, drága...

És? Akkor így volt, amikor mondtam. S míg ruganyos, meleg testét magamhoz ölelve, nedves ajkairól csókokat szedve néztünk a felhőtlen égbolt aczélkéjébe, olyan kedvesnek, olyan szépnak gondoltam el az egész jövőmet ennek a kis lánynak az oldalán.

Persze később alaposan megváltoztak ebbeli nézeteim. Az egyhangu falusi élet unalmassága rám nehezedett egész terhével.

Egy darabig csak élvezetet találtam az idylben, de azután untatni kezdett.

Beláttam, hogy ez sem volt az igazi szerelem, csak hangulat mint a többi.

S kezdtem Piroskát nem a szerelmes ember, szemével nézni.

(Vége köv)

Budapestről reggel hat órakor indult a két különvonat a halottal és a kísérettel. A kereskedelmi minisztérium képviselőjében megjelentek: Lukács Béla államtitkár, Szabó Jenő, Kilyényi Hugó, Kricsfalussy Vilmos, Heim Péter, Schneider Alsós min. tanácsosok, Barvics osztálytanácsos, Csöke titkár, Ybl Felix fogalmazó, Gonda műszaki tanácsos; a magyar államvasutak részéről: Ludvig igazgatósági elnök Hilberth, Robitsék és Banovics igazgatók, Márk főfelügyelő, Förster gépgyári igazgató; továbbá megjelentek: Pethő temesvári postaigazgató, Kuranda az „Adria” hajózási társulat igazgatója és Zeyk a társulat kormánybiztosa, Jörky pozsonyi forgalmi felügyelő, ki a temetést rendezte, Szarvassy a balaton-gőzhajózási társulat igazgatója, Gerenday a Sleeping-cars társulat képviselőjében. Waland osztálytanácsos a Vaskapuszabályozás műszaki vezetője és Koszoczy főmérnök.

A képviselőház küldöttségét Bokross Elek alelnök, a főváros-ét Gerlóczy Károly alpolgármester vezette. A főrendiházat Ghyczy Béla altábornagy képviselte. Az arad-csanádi vasút részéről Boros Béni jelelt meg.

A gyászkiéret két különvonaton utazott, az elsőt a család tagjai (kivéve a megboldogult özvegyét és gyermekét, kiket a gyászeset nyírta meg), a másodikon Josipovich Imre és gr. Bethlen András miniszterek s a gyászkiéret másik része. Érsekvárárt, hol a vasút megállt, a pályaház gyászompát öltött. Klobusic előtt látható volt a boldogult nyaralója, melyen gyászlobogó lengett. Illaván a vonat nagy néptömeg és több küldöttség várta. Ott voltak: gróf Zichy József pozsonytrencsényi és Szmracsányi árvamegyei főispánok is. A gyászkiéretet a boldogult nagybátyja és Victorisz főszolgabíró fogadták. A halottat ideiglenesen a gyászlepellet bevont szerény pályaház csarnokában helyezték ravatalra. Még három koszorút tettek rá és pedig: Klobusic községétől, Löw Károlytól és a zsolnai posztógyár munkásaitól („Keresetük megállapítójának és oltalmazójának” fölirattal.)

Felórával később érkezett meg a második vonat a miniszterekkel. A papság megérkezése után megindult a gyászmenet melynek élén a papság haladt, közte Wenczel nyitrai püspöki vikárius és gróf Pongrácz Adolf vágyhelyi nagyprepost. A koporsó után, melyet képviselők és vasuti tisztviselők felváltva vittek a hosszú uton, ment a család, e után a parlament küldöttsége, a vasuti tisztikar, az elhunyt barátai, ismerősei az egész vidékről összesereglett nagyszámú lakosság. A gyászoló közönség a majdnem két kilométeres utat az illavai állomástól a templomig gyalog tette meg, hol katonák képeztek sorfalat.

Miután a koporsót a ravatalra helyezték, megkezdődött a nagy requiem, melynek végzetével Wenczel püspöki helyoök kétszer beszentelte a koporsót, azután lement a sírkápolnába s a sírhelyet is beszentelte. Az egyházi szertartás után az elhunyt miniszter hamvait a sírkápolnában örök nyugalomra helyezték, mire a közönség kivonult a templomból. A vendégek egy része Baross szüleiél tett részvéltogatást s azután valamennyien visszautaztak a fővárosba.

Napi hírek.

— **Püspöki beköszöntő.** A debreczeni egyház új lelkesze főt. Kiss Áron püspök ur, holnap tartja meg a nagy templomban beköszöntő beszédét; mely alkalomból a presbiterium tagjait az elnökség lapunk útján felkéri, hogy 3/9 órára az egyház tanácstermében összegyülekezni és innen a templomba testületileg indulni, isteni tisztelet végeztével pedig a gyülesterembe összegyülni sziveskedjenek.

— **Az iparos kör nyári táncvigalmát** f. hó 29-án vasárnap fogja a „Margit” fürdő táncstermében megtartani. A meghívók szétküldés alatt vannak.

— **A debreczeni tornaegylet** hónap tartja meg a legnagyobb gyalogverseny menet gyakorlatát C h a p p o n Károly egyleti művezető vezetésével. A gyaloglók H. Böszörményen át 45 kilométernyi távolságra mennek, 4 óra

20 perczkor gyülekeznek a collégium előtt és pont 4 óra 30 perczkor indulnak e nagy utra. F. hó 22-én vasárnap holnaphoz egyhétre lesz megtartva az 50 kilométeres gyalog verseny. Előre is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét ezen érdekes versenyre melyről fogunk bővebben is írni.

— **A kir. tábla építése.** Lapunk egyik közelebbi számában írtuk, hogy lépések tételtek a királyi tábla állandó épületének már a jövő évben való felépítésére. Erre nézve illetékes helyen azt az értesítést kaptuk, hogy a királyi tábla palotájának mielőbbi felépítése igen komoly szándék; csak hogy az építést 1893-ban még is aligha lehet megkezdeni. Ugyanis csaknem befejezett ténynek tekinthető, hogy a királyi tábla a „Korona” épület és a vele szomszédos leányiskola telken fog felépülni, föltéve hogy az ezután megállapítandó építési programnak ez a telek megfelel. A „Korona” épület azonban, ahol jelenleg a főreáliskola van elhelyezve, csak 1893 nyarán lesz kiüríthető. — Azonkívül idő kell a tervek kidolgozására, azok tárgyalására és elfogadására, valamint eldöntendő az a kérdés is, hová helyezze át a város a szechenyi utcai leányiskolát? E szerint 1893 őszén aligha kezdhetik meg az építkezést.

— **Átszámító hivatalok.** A nemzetközi postautalványok, utánvételek és postai megbízások könnyebb és gyorsabb kezelése végett szabályrendeletet adott ki a kereskedelmi minisztérium, melyben megjelöli azokat a postahivatalokat, melyek ezen postajegyek értékének osztrák értékre és viszont való átszámításával meg lesznek bízva. Ezek a nagyváradai posta- és távirda igazgatóság területén a következők: Arad, Békés, Belényes, Békés-Csaba, B.-Ujfalu, Boros-Jenő, Debreczen, Ér-Mihályfalva, Gyoma, Gyula, Kis-Várda, Makó, Máté-Szalka, Margitta, Mezőhegyes, Nagy-Várada, Nagy-Bánya, Nagy-Károly Nyiregyháza, Orosháza, P ü s p ö k - L a d á n y, Szarvas, Szalonta, Szatmár, Szemlak, Szentes, Szilágy-Somlyó, Uj-Szent-Anna, Zilah.

— **Nehezen teljesíthető kívánság.** Némely batthiány-utcai háztulajdonosok az iránt akarnak kérvényezni a városnál, hogy betonirozás alatt álló utcájukon végig két faszor ültetessék. — Ez a kérelem azonban aligha lesz teljesíthető, mivel a különben szép és előkelő Batthiány utca Czegléd utca felé annyira összeszűkül, hogy bizony ott nem lehet fákat ültetni, még ha paraplé akácok is azok. Félig ültetni pedig fákat ezen az utcán, talán nem is venné szépen jól ki magát.

— **A katonaeletből.** Sok anekdota jár szájról szájra, ami a katonaeletet jó és rossz oldaláról ezerféleképpen variálja. Ez, amit most elmondani akarunk, nagyon világosan bizonyítja, hogy az egyenlőség elve sehol nincsen olyan nagy és kifogástalan mértékben kifejlődve, mint a mondurviselésnél. Világosan bizonyítja, hogyha egyszer valaki magára ölti a katonaruhát, nem más mint katoná, katoná és semmi egyéb. Egy tisztviselő a napokban berukkolt 13 napi gyakorlatra és a vászonnadrágot a berukkolás után nem akarta addig magára venni, míg a kaszárnyán kívül engedélyezett lakására nem ér. Alig lépett ki a kaszárnyából ilyen félig civil, félig katoná öltözetben, szemben találta magát egy főtiszttel, a kinek a se ka on a se civil, istene sen oda szalutált. A főtiszt végig mérte haragos szemével a bakát és mérgesen rákiáltott: „Du Kerl, wohin?” — „A lakásomra” válaszolta ez megszeppenve. — „Nohát, te csácsi levetni azt a nadrágot, mert majd menni a kaszárnyába. Das ist ein Kerl!” A sértő szavakra a tisztviselő civilizáltsága olyan párbajféle lépéseket akart tenni az erélyesen eljáró tiszt felé, de a bakarésze a sapka simléderére dobta a jobb markára nőtt öt ujját és ezzel fejezte ki, hogy: értem alásan!

— **Debreczen-Kassa közötti vasuti összeköttetés.** Debreczen tavasztól őszig igen élénk összeköttetésben áll a felfölddel Miskolczon és Kassán keresztül. A debreczeniek legkedvezőbb fürdői a Szepességen fekszenek. A vasuti csatlakozások azonban felette unalmasok és kényelmetlenek. Tavaly ugyan már történt némi javulás a menetrendben a debreczeni közönség részére; de azért panaszra és újabb kérelemre még mindig ok és szükség van. A kereskedelmi

és iparkamara évi jelentésében nem is késett e visszas helyzet megszüntetését kérelmezni. A jelentésben idevonatkozólag ezeket találjuk: „Nem hagyhatunk azonban érintetlenül egy körülményt mire nézve Nagyméltóságodnak magas figyelmét ezennel felhívni bátrak vagyunk, és mely körülmény már évek óta folytonos panasz tárgyát képezi a Kassa és Debreczen közt utazó közönségnek, hogy az érintett két város közt megállapított csatlakozások és vonatösszeköttetések a cenztrális forgalom érdekében, teljesen figyelmen kívül hagyják a periferiális forgalom érdekében támasztható jogos követelményeket. A Debreczen és Kassa közötti személyforgalom közvetítésére ezidőszertől közel 12 órai idő szükséges, azért, hogy Miskolcznál Kassa felé 3 órai várakozás után lehet mindkét irányban a csatlakozást megnyerni, nem is említve azon idővesztegetéseket, melyek Nyiregyháznál, Szerencsnél és a többi állomásoknál előfordulnak. Minthogy pedig jól tudjuk azt, hogy a központ felé gravitáló forgalmat nem lehet a periferiális személyforgalom követelményeinek alárendelni, annál fogva nézetünk szerint a közlekedő közönség nagy számára, az általunk felhozott anomálián csak úgy lehetne segíteni, ha Nagyméltóságod kegyes lenne a debreczen-kassai relációban egy külön személyvonatnak befektetését engedélyezni és elrendelni.

— **A huszárnadrág.** Van a Hortobágyon egy magas vörös fejű fűfaj. Mintha vörös hullámok rengenének mikor a szél végig söpör köztük. Nagyon megtetszett a hullámzó fű az én poéta uti társamnak akivel együtt kocsiztuk be ezt a fölségesen szép pusztaságot. Valami megirandó verse első strófája csegett a fű ében, s félhangosan mondogatta:

— Lengeti a szellő...

— Ejnye öreg hogy is hívják ezt a vörös füvet? Kérde a kocsistól, ezt a füvet akarván lengettetni a szellővel,

— Huszárnadrág, uram.

— Baj, baj, mert azt még sem igen lengetheti a szellő.

— **A család.** Szegény habókos ember aki teljes alázattal veszi le a kalapját, mielőtt a biztos elébe lépne. Nagy reverenciával nyújtja át az idező czédulát, azután, csöndesen áll meg s úgy néz ki az ablakon keresztül a semmibe, mintha csak egy formákra faragott darab fa s nem ember volna.

— Hát kend az?

Lassan feleli rá:

— Igen.

— Azért hivatam kendet, hogy megmondja kend.

— Meg én, megmondom — esik bele a szóba az ember.

— Hogy megmondja kend — folytatja rettenetesen hivatalosan rettenetes komolysággal a biztos — hány családjá van kendnek?

Az ember még erősebben nézi a semmit

— Hány? — mondja — Hogy hány?

— No igen.

— Hát hogy is... hogy is csak? — gondolkozik erősen és borostás állat sikálja a kezefejével. Azután kiböki: négyen vagyunk mi, könyörgöm...

— Hát ki az a négy?

— Egynek vagyok én egy...

— Kend egy.

— Másodiknak meg a feleségem, Kapu Julcsa,

— Ez kettő.

— Harmadik a fiam, a Jóska.

— Az három.

Az ember áll, mintha készen volna az egészszsel.

— Hát a negyediket hogy hívják?

— Melyiket?

— Melyiket? — fakad ki a biztos. — Azt mondta kend, hogy négyen vannak.

— Négyen ám, de a negyediknek nincsen neve.

— Miért?

Szeliden szól a szegény ember:

— Az a riska t e h e n ü n k, alásan könyörgöm...

— **A derecskei vasút.** Derecskén a községi képviselő testület holnap közgyűlést tart, hogy tanácskozzék a debreczen n. létai vasút

sarandi állomásától kiágazással Derecskéig vezető szárnyvonal kiépítésének támogatása felett. A gyűlésre oda várják György Endrét is.

— **Debreczen város rendőrfőkapitányságához** érkezett rendeletben tudaja a földművelésügyi miniszter, hogy miután a ragadós száj és körömfájás az ország területén már majdnem megszűnt — ezentúl a vasútra felrakandó juhok, kecskék, sertések és borjúk nem kerülnek szakértői vizsgálat alá, csak a szarvasmarhák.

— **Hivatalok vizsgálása.** Dégenfeld József gróf főispán Boczkó Sámuel főkapitány és dr. Medve Zoltán főispáni titkár kíséretében ma folytatta a hivatalok vizsgálatát. Mi, a kik figyelemmel kísértük ezt a hivatalos szemlést, bámulatunknak adunk kifejezést a felett, hogy a főispán ur mennyire figyelemmel kíséri a nevezetesebb hivatali ügyek menetét. Nagyon természetes, hogy az ilyen hivatali vizsgálatok már csak az idő rövidsége miatt is felületesebbek és mégis, Dégenfeld József gróf főispán, mintha csak előre tudná, a legfogasabb ügyekben kéri elő az aktákat, a legbonyolultabb ügyeket találja meg legelőször sőt egyik kerületi alkaptányságnál még az sem került el figyelmét, hogy valaki egy ígató könyvben 1892 helyett 1891-et irt. A hivatalnokok ezt úgy nevezik, hogy a főispán urnak nagy az „érzéke“ a közigazgatás iránt. E nagy figyelem dacára rendelleneséget a főispán ur sehol sem tapasztalt. Ma be is fejezte a rendőri hivatalok felülvizsgálását.

— **Katonatisztek párbaja.** Szekesfehérvárról írják, a Jellasics nevét viselő 69-dik közös hadseregbeli ezred két tisztje név szerint Bandat Ferencz főhadnagy és Lázár József Debrecezenből a gyakorlatokra Fehérvárra érkezett tartalékos hadnagy ma kardpárbajt vívtak. A viadalból Bandat főhadnagy sértetlenül került ki míg Lázár hadnagynak az orrát vágta le ellenfele a melyet az orvosok azonnal felvarrtak. A párbaj okát nem tudják.

— **Hippodrom.** Urbán Lajosnak a múlt évből jó néven ismeretes hippodroma Debreczenben a Széchenyi-utca végén ütötte fel sátrát, ahol naponta előadást tart. Az Urbán hippodroma nagy kedveltségnek örvend a nép előtt.

— **Szerencsétlenség történetét** volna ma a piac-utcai nagy Csanak-háznál egy kőmíves legény vigyázatlansága folytán. Zajak Ferencz kőmíves segéd valamit javított a Csanak-ház tetőjén, azonban a járdán elfeledte jelezni, hogy a ház fedelén javítást eszközölnék. Ugy 11 óra táján leesett a ház tetőjéről a kőmíves malteres vedre a járdára, ahol véletlen szerencséből egy lélek sem járt s így semmiféle szerencsétlenség nem történt. Ennek dacára a feledékeny kőmíves segédet érzékenyen meg fogják büntetni, mert az ő gondatlansága nagy szerencsétlenséget is okozhatott volna pl. ha a vedre valakinek a fejére esik.

— **Bankett a püspök beigtatás napján.** Kiss Áron püspök beigtatás napján kedden d. u. 2 óraker, a püspök tiszteletére társas ebéd lesz a Bika szálloda disztermében. A írásai ívek több helyen vannak letéve: így a polgármesteri hivatalnál, a kaszinóban, a kollegiumban a kir. táblán Végh Gyula alkaptánynál stb. Egy részvételi jegy ára három forint.

— **A mikor az ember szomjazik.** Bodnár József böszörményi illetőségű lakost a gazdája, egyik vendéglős elküldte Áron Manóhoz 9 frttal, hogy hozzon onnan 50 üveg sört. Bodnár szomjazási mániában szenved és e mánián folytán nagyon hosszúnak találta az utat üzletiktől az Áron üzletéig. Ugy rövidítette meg az utat, hogy egy utba eső kis kocsimába beült és onnan nem is mozdult ki, míg a 9 frtból tartott. E kis kocsmá érdemére legyen mondva, ott elég olesón adhatták az itókát, tekintettel arra, hogy a hetes három napig tudott ott inni. Ez alatt a rendőrség kurrentáltatta már mindent. Ma reggel aztán megjelent Bodnár a rendőrségnél e szavakkal: „Már nem szomjazom többé, mert egy krajczár sines a 9 frtból.“ Ott persze rögtön pártfogás alá vették. Bodnár József már többször ült börtönt lopásért és így mint visszaeső, kegyetlenül fog bünhödni a 9 frtért. A rendőrség átadta őt a kir. ügyészségnek.

— **Hangverseny.** A 39. gya. ogezred zenekara a Margit fürdőben Czapek Péter karnagy személyes vezetése alatt szokott vasárnapi hangversenyét a következő műsorral tartja meg: 1. Induló Novacektól. 2. Csokonai nyitány Kéltől. 3. „Flitter vochen“ Waldteufeltől. 4. Arany és ezüst, dal Krakauertől. 5. Nagy ábránd Mascagni „L'amico Fritz“ című nagy operájából Czapektól. 6. Spanyoltáncz, Rubinstein-től. 7. Baba tündér négyes Bayertől. 8. Egy bál s utáni álom, Czibulkától. 9. Egyveleg az afrikai utazásból Suppétól. 10. Induló!

— **Baross és Debreczen.** Mikor a később Debreczenben felállított üzletvezetőséget Miskolcz szerette volna magának megnyerni, s e czélből küldöttséget akart menesztetni a most elhunyt miniszterhez — Baross amint tudomást vett a miskolcziai e szándékáról — mint egy miskolcz lap írja a miskolcziaknak tudomásukra juttatta, hogy kár volna a küldöttségnek felfáradni, mert bármennyire szereti a Miskolczot és kívánja e derék magyar város fejlődését, ezáltal az államérdek mást parancsol. S az új üzletvezetőség székhelye Debreczen lett.

— **Kihúzták a Baross számokat.** A tegnapi brünni huzáson sokan nyertek ternót Baross számaival. Baross miniszter halálának híre tudvalevőleg e hó 7-én terjedt el, tényleg meghalt 2 nap múlva 43 éves korában. A brünni huzáson kijött mind a három szám, 2. 7. 43.

— **Lapunk mai számához** a jönevű „Kezgyelet“ debreczeni temetkezési intézet érte-ítése és árjegyzéke van melékely. A czeget tudvalevőleg Kernács Gyula vette át, s a körlevél ezt tudatja.

— **A debreczeni reáliskolához** Csáky miniszter leir. intézett az ifjuság testi nevelése érdekében, hangsúlyozva benne, hogy a tanártestület rendezzen kirándulásokat az ifjusággal, vagy egyes osztálytanuárok az ő osztályaikkal s az ilyen kirándulások aprólékos költségei az iskola átalányából megtéríthetők.

— **Hány törvényt alko'ott Baross?** Lapunk barátja egy debreczeni ügyvéd beküldött hozzánk egy kimutatást mely regisztrálja, hogy az elhunyt miniszter minisztersége rövid tartama alatt hány törvényt vállt javaslatot terjesztett be az országgyűlés elé: 1887-ben 14-et; 1888-ban 20-at; 1889-ben 19-et; 1890-ben 21-et; 1891-ben 13-at, összesen 87-et.

— **Hortobágyi filozófus.** Jó komoly arczu öreg ember hajtotta a lovakat végig a tehér szikes pusztai uton. Lassan poroszkálak a lovak s az öreg hátra hátra fordulva beszélgetett.

Egyszer csak kérdezem tőle:
— Hiszi e öreg hogy a föld gömbölyű?
— Bajos hinni!
— Miért?
— Kegyetlen egyenes a föld erre végig.
— Biz' az egyenes.
— De okos emberek kisütötték, hogy még is gömbölyű.

— Nem jártak azok erre mifelénk uram.
— Jártak azok.
— No de hát másfelé is jártak ahol nem egyenes, de én nem jártam, hát nem hiszem.

— **Halálozás.** Vettük a következő g. ász-jelentést, Özvegy Kiss Istvánné, valamint gyermekei: István Endre, Margit férjével Laszli Gusztávvál és számos rokonok nevében is fájdalomtelt szívvél tudatják a felejthetetlen drága fiának illetve testvér és sógornak. Kiss Imre gazdasági tanulónak folyó hó 11-én d. u. 1/3 óraker, rövid szenvedés után, életének 21-ik évében bekövetkezett csendes halálát. Drága halottunk földi maradványai folyó hó 13-án d. e. 1/10 óraker fognak a gazd. intézetből beszállítani és a Szt-Anna utcai temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó 16-án d. e. 10 óraker az ezek urának bemutatni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, ismerőseinket, barátainkat bánatos szívvél meghívjuk Debreczen, 1892. május 11. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést a „Kezgyelet“ temetkezési intézet rendezi.

— **32—4.** Nagy perpatvar hallatszík ki a konyhából.

— Kiverem mind a harminczétfogadatot!
— kiált az asszony.

— Nem lehet! — felelél vissza a cseléd.
— Mért nem lehet, te?! Majd mindjárt megmutatom.

— Mért csak huszonnyolcz van, négy ki-hullott.

— **Debreczen Barossért.** A debreczeni első takarékpénztár igazgatósága tegnapi ülésén 100 frtot szavazott meg Baross Gábor emlékszozára, kereskedőink körében pedig mozgalom indult meg, hogy a budapestiek azon tervét, hogy az elhunyt jeles férfiú szegénységben maradt utódainak vagyont ajándékozzanak ugy erkölcsileg mint anyagilag támogatni fogják. Üdvözljük mindkét eseményt, e tények többet érnek a részvét iratoknál, a parádés küldöttségek sőt még a ravatalra helyezetteti szalagos koszorúnál is.

— **A közkórház felszerelése.** A városi tanács felhívta dr. Ujfalussy József kórházi főorvost, hogy az új közkórház felszereléseinek eredetileg 17756 frtban megállapított költségvetéséhez képest kimutatást állítson össze a felszerelések mintatárgyairól. A főorvos ma jelentett ezen tanácsi megbízatásra, azt javasolva, hogy mielőtt ez a kimutatás elkészítettetnék, a kórházi főorvos, dr. Horváth Károly orvos és Gerster Kálmán műépítész urakból álló küldöttség bizassék meg arra nézve, hogy a felszereléshez szükséges tárgyak mindenikéből előbb mintadarabokat kívánjanak be, s azután történjék meg a kimutatás összeállítás, valamint a pályázati föltételek kidolgozása.

— **A „Csokonai-kör“** nyári táncmulatságát, mely a nagy erdei vígadóban a kórház-alap javára fog rendeztetni, június hó 2-dik felében fog megtartatni, legalább így halljuk ezt a rendező bizottság egy tagjától. Ezen későbbi időre elhalasztásnak oka az, hogy a május hóban előforduló alkalmas napok már mind le vannak más ily nemű mulatságokra foglalva; június hó első 10 napját a koronázási jubileum ünnepeit tartják lekötve, 10—20-ig pedig a hortobágyi állat verseny ünnepély miatt egyébbre sem lehet és így valószínűleg június 20—25 táján lesz a „Csokonai“ kör estélye, mely a nyári szünet előtt mintegy bucsu összejövetelül is fog szolgálni a társaságoknak.

— **A fürdőszézon** idestova már be fog állani, melegek járnak. Szükszay készül is fogadni a fürdőzők invázióját. A fürdés olyan szükséges valami, hogy arra még Lengyelországból bevándorolt izraelita polgártársunk is ezt szokta mondani:

— Én egyszer egy esztendőben fürödni szoktam — akár kell, akár nem.

— **Helyszíni szemle a kisvasutnál.** A helyi vasut az idén saját műhelyében öt nyári személy kocsit állított elő. A kereskedelemügyi miniszter azonban kifogásolta, hogy ajtai zár nélküliek s az ajtókra zár alkalmazását kívánta. A vasut igazgatósága hivatkozott reá hogy a debreczeni helyi vasuton már öt év óta vannak forgalomban zár nélküli ajtójával bíró kocsik s azóta e miatt nem történt semmi szerencsétlenség s az ilyen kocsik a közönségre és a forgalomra nézve is kényelmesebbek és esőppet sem biztonság ellenesek. — A miniszterium e felterjesztés folytán Bende és Csereváry urakat küldötte Debreczenbe, hogy a kocsikat megvizsgálják. A szemle ma d. e. tartatott meg s eredménye az, hogy a zár nélküli ajtók használatát engedélyezték. Az igazgatóság délben a Nagyerdőn megvédélte a fővárosi urakat és az üzletvezetőség egy pár főtisztviselőjét. A vendégeket külön vonat vitte az erdőre.

— **Marharakodó a Macson.** Az államvasutak igazgatósága a debreczen-fabonyi vasut Macs nevű állomásán marharakodó engedélyezését kérte a földművelésügyi minisztertől. A városi tanács ezen ügyben megkérdezettvén azt válaszolta, hogy a tervezett marha rakodó ellen nincsen észrevétele; szakértő állatorvosul pedig Szathmáry Jánost helyettesül Szalay Istvánt kéri alkalmaztatni.

— **A második negyed millió forint.** A városi tanács, hogy a folyamatban lévő nagy építkezéseknél felmerülő fizetéseket teljesíthesse,

az osztrák-magyar bank jelzálog hitel osztályát megkereste, hogy a 4.735.000 frtos nagykölcsöntől már jelzálogi bekebelezéssel biztosított 2.660.000 frtból ufolag 250.000 frtot folyósítson, s a zálogleveleket 99%-os árfolyam mellett váltsa be. Ez a harmadik részlet emelyet a város a banktól átvesz. Az első részlet 1.660.000 frtot s ezt a régi adósságok konvertálására, valamint kisebb adósságok kifizetésére fordította a város; a második részlet 250.000 frtot tett; ezt már építkezésekre használták fel.

Hajdumegye iskoláiról érdekes egészségügyi jelentést nyújtott be a közigazgatási bizottsághoz dr. Varga Géza vármegyei főorvos, a ki a füzetben behatóan foglalkozik az iskolákkal, leírva annak minden részletét: az iskola épületet, belső levegőjét, udvarát, padjait és minden kívánalmat. Az érdekes jelentésre még visszatérünk, csak azt jegyezzük meg, hogy e jelentés folytán a kir. tanfelügyelő utasított, hogy a hiányok lehető pótlására minden intézkedést tegyen meg és ez elért eredményről a július havi gyűlésen tegyen jelentést a közigazgatási bizottságnak.

Dalársu at. A Wéber féle vendéglő kerthelyiségében ma kezd meg előadásait Scheinert a társulata.

ÖT. A városi tanács tegnap tartott ülésében helyben hagyta Szikszay Gyulának főparancsnokká és Publíg Ernőnek főparancsnoki helyettesé választását; a főszámvevőt felhívta, hogy a tüzoltóegylet 1891 évi zárszámadását és 1892. évi költségvetését vizsgálja felül; Körner Adolf tanácsnokot pedig utasította, hogy a főszerelvényeket a volt parancsnokságtól leltár mellett vegye át és ugyancsak leltár mellett adja át az új parancsnokságnak.

Kérelem a vasut üzemeltetéséhez Debreczenben. Mint már említettük a nagykárolyi vasuti összeköttetés nem valami fényes. Egyik érdekelt a következő sorok közlésére kéri fel: „Az utazó közönség kényelme érdekében emeljük fel kérés szavunkat t. üzemeltetés, méltóztatnék illetékes helyen ajánlatba hozni az alábbiakat, költséggel éppen nem járna, de sőt hasznos hozó is lehet. Tudvalevőleg Szatmárról minden nap indul délben egy külön vonat Máramaros-Szigetre. E vonathoz szükséges gépezet, kocsik, személyzet stb. már ugyanis meg kell hogy legyenek, tehát mibe sem kerülne, ha e külön vonatot nem Szatmárról, hanem egy órával előbb Nagy-Károlyból indítanák, délre csak ott volna Szatmáron; hogy a jövedelem fokoztassék, lehetne-e külön vonatot Debreczenből is indítani alig valami csekély kiadási többlettel a mi bizonyára kétszeresen bejönne a jövedelemből. De ha már Debreczenből nem is, mindenesetre Nagy-Károlyból, ez egy óra járásnyira fekvő városból minden rizikó nélkül lehetne e külön vonatot indítani; s ekkor Szatmár felé déli 11 órakor is lehetne utazni, míg így csak kora hajnalban s kéő este lehet. Méltóztatnék e tiszteletteljes kérésünket a nagyközönség érdekében figyelembe venni.

Az ágost. evangélikusok zsinata tegnap Péchy Tamás és Karsay Sándor e nöklete alatt folytatta tárgyalásait. A 46. szakasz felett, melynek c) pontjában az van körülírva, hogy minden egyházközség annyi küldöttet választ az esperességi közgyűlésre, a mennyi a lélekszáma, ezer lélek után egy, 2-4-6-8 ezer lélek után két, három, négy, öt, hat küldöttet választ, nagy vita indult meg, melynek folyamán Zelenka Pál püspök az eredeti javaslatok mellett szólalt fel. A névszerinti szavazásnál a zsinat a törvényjavaslatban lefektetett elvet nagy többséggel nem fogadta el, hanem Laszkary Gyula módosítását, melynek értelmében minden egyházközség kérészeranynyi képviselőt küldhet az esperességi gyűlésre, mint a hány rendes lelkésze van. Ezután a tanácskozást zárt ülésben folytatták. A javaslat 39. szakaszának tárgyalásánál Chotvács Endrénének olyan értelmű módosítását fogadják el, hogy minden egyháztágtól megkivántatik, hogy az egyház kegyelemeszközeivel éljen. A szakasz többi részét az eredeti javaslatban fogadta el a zsinat.

Pusztítás Biharmegyében. Nagyváradról írják, hogy e hó 9-én rettentő időjárás volt. Valóságos istenítélet dühöngött a határ felett.

Orkányszerű vihar közepett tört ki a felhőszakadás, melyet sűrű jégeső követett. A felhőszakadás kimosta a vetéseket, a jég pedig a földbe verte; a mi megmaradt. A vihar óriási pusztítást tett Solyom, Urszad, B. Sz. Miklós, de különösen Havas Dombrovia községekben. A Kölcsey is annyira megaradt, hogy kiönféssel fenyeget.

* Magyar képviselőből bosnyák metropolitá. A konstantinápolyi görög keleti püspöki zsinat a zvonik-dolnya-tuzlai érseki megye érsekévé és Bosznia metropolitájává — mint az E-s jelenti — Mandics Péter a magyar parlament tagját s a gomirjei kolostor arhimandritáját választották. Mandics Péter a lovinaci kerületet képviseli a horvát országgyűlésen s mint horvát képviselő tagja egyszersmind a magyar parlamentnek is. Érsekké választását már a konstantinápolyi pátriarka is jóváhagyta.

Selyem grenadineket fekete és egyéb azineken méterenként 95 krtól 9 frt 25 krig 18 különféle fajtaban) szállit, megrendelt egyes öltönyökre vagy egész vézekben is postabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták posta fordítával küldetnek. Svájczb-cimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 7

Családi körülmények miatt, egy a főpiacon legjobb menetelű

NŐI DIVATÜZLET

kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Az összes gyógytudományok tudora
Dr. NÁGEL ZSIGMOND

f o g o r v o s

DEBRECZEN, Piacz. Főpostával átellenben.

Fogtomések, egyes műfogak és teljes fogsorok.

Gyermekek fordónőtt fogainak kiegyenesítése. Szájvize, fogpora, fogpasztája kapható minden divatáru üzletben.

Egy 22-24 ezer lelket számláló igen gazdag közeli városban, a mai kor igényeinek megfelelő, teljesen felszerelt és áruval berendezett

TEMETKEZÉSI INTÉZET

eladó. — Hol megmondja a kiadóhivatal.

Tölsner Adolf Billiárd-gyára

Bécs, V. Rampersdorfergassa No. 7.

ajánlja cs. és k. kizárólag szabad.

fordíthatlan billiárdjaik

márvány lappal ellátva és elvállal egész kávéházi berendezéseket mindenféle módozatban, részletfizetésre is.

Atjászott billiárdok bábra vagy carambelra legolcsóbb árak mellett. — Arjagyékek kívánatra ingyen.

ELKÖLTÖZÉS MIATT

kiadó lakás,

mely áll 2 szoba, 1 előszoba, konyha, kamara, pincze, fásszin, elkülönített udvartól június 1-től kiadó. A lakásért

évi 200 frt haszonbér fizetendő.

ÉRTEKEZHETNI: DOMB UTCZA 114. SZ.

Cserép kályhákat

díszes kiállítással

és elismert kitünő minőségben

jelentékenyen leszállított árakban

ajánl

SESZTINA LAJOS.

Föld eladás.

A debreczeni határban a nyiregyházi vasutvonal és Nagyerdő között fekvő és a debreczeni 4-ik számú hitel telek jegyzőkönyv 8860 h. r. száma alatt beiktatott méltóságos gróf Károlyi Tiborné szül.: Degenfeld Emma grófnő tulajdonát képező mintegy 15 (1200 □ öles) holdat tevő földrészlet **folyó hó 22-én délután 4 órakor** a debreczeni Bika szállodában tartandó árverésen örök árért el fog adatni.

Ezen árverésre az érdekeltek tisztelettel meghivatnak azon hozzáadással, hogy minden árverelő tartozik árverés előtt 500 forint bántapénzt lefizetni, s az árverés befejezése után a vevő köteles azt a vételár fele részéig kiegyesíteni, másik fele része a vételárnak ez év végéig 5% kamattal bármikor fizethető.

Budapest, 1892. május 11.

Csösz Ferencz,
grófi titkár, gazd. tanácsos.

251.

1892. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 6646/1892. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gebauer Károly és Schlésinger Sándor részére Dominke János és neje debreczeni lakosoktól 1395 frt és 45 frt tőke, ezek esedékes 6% kamatai, és eddig összesen 82 forint 14 kr. perköltség erejéig 1891. évi augusztus hó 19-én bírólal lefoglalt és 645 frt 50 krra becsült házibutorok, ágyneműek, szőnyegek és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1892. évi május hó 23-án, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Gebauer Károly homokkerti gyártelepén megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1892. évi május hó 6.

Török Géza
bírói kiküldött.

Kávéház megnyitás.

MA VASÁRNAP folyó hó 15-én a
Zöldfahoz címzett

kávéházat és udvar kertemet

mely előbb a KENYER PIACZON léte-
zett most Nagyvárad-utca 2226. számú
saját házzal jó zene mellett ünnepélye-
sen megnyitom jó kávéházi italok, valamint
vendég szobák is jutányos áron kaphatók.
A nagyérdemű közönség pártolását
kérvé

tisztelettel

Kiss András

kávés.

891. Zagrab
díszoklevél.

1891.
T. mesvár
arany érem.

KWIZDA-féle

Korneuburgi
barom-tápláló-por

lovak, sarvasmarhák és juhok részére.
Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istál-
lóknak a legnagyobb eredménnyel haszná-
lják, étvágytalanság, rossz emészté-
ellen, a teheneknél a tej javítása és sza-
porítása érdekében; hathatósan előmoz-
dítja az állatok természetes ellentálló
képességét a ragadós betegségek ellen.
1 doboz ára 70 kr. 1/2 doboz 35 kr.

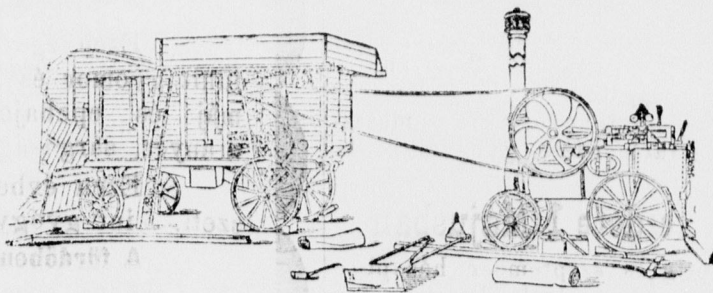
A vásárlásnál tessék ügyelni a védőjegyre és ha-
tározottan Kwizda Korneuburgi barom-tápláló-por
tessék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészek-
nél droguistáknál.

Főraktár: Franz Joh. Kwizda cs. és.
kir. udvari szállító kerületi gyógyszer-
tárában Kornenburg.

Első magyar gazdasági gépgyár

részvény-társulat

BUDAPESTEN. Gyártelep: külső vácsi-ut 7. szám.

Ajánlja hazai gyártmányu

gőzoséplő készleteket

valamint mindennemű

GAZDASÁGI GÉPEKET

és talajmivelő-eszközöket,

különösen úgy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legújabb rendszerű

sorvetőgépeket.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

Az általánosan ismert jó hírnévnek örvendő s
több oldalulag kitüntetett sósborszesz készit-
ményem — kelendőségénél fogva — sok után
zának lévén az utóbbi időben kitéve, elhatá-
roztam, hogy azokon címjegyeimet módosi-
tom s arra kék nyomatban saját házam külső
alakját veszem föl, bejegyezve azt egyszer s
mind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csuzos szaggatás,
fagyás, fog és fejfájdalmak, szemszorongás,
bénulások, zeugorok stb. ellen; de különösen a
bedörzsölés kenő gyuró gyógyomdnál (massage)
igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül

is igen ajánlható a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj
tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmo-
sására, is a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak
megszüntetésére.

Ara egy nagy üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. kerület Múzeum körút 23. sz. Kapható Debreczenben
GERÉBY FÜLÖP urnál.

Chrisofle & Co. WIEN

cs. és k. udvari szállító. (Heinrichshof)

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.
Legnehezebben megezüstözött mindennemű
ét és asztali eszközök. kihazasítási kellékek
tábla, thea és kávé szerveczek, aufszatok
(asztalékek)

egy egyszerű, mint a legdisztedesebb kivitelben.
Különleges cikkek
szállodák, vendéglők és kávéházaknak, úgy
szintén neveldeknek, clubboknak, tisztí ét
kezdéknek és hajóknak.

Az ezüst mennyisége minden
darabra reá van vésvé, ugyaszin-
tén a teljes név

HIRSTOFLE és a folti gyá- rijegy.	
Egvedüli póttek valódi ezüst he- lyett.	
12 evőkanál	17.—
12 villa	17.—
12 kés	17.—
12 cs mege-villa	15.—
12 " kés	15.—
12 kávé kanál	9.—
12 moccakanál	7.—
1 Levesmerő	5.30
1 tejmerő	3.20
1 főzelék kanál	4.—
12 villa- és késtaró	8.25
1 tállaló villa	3.20

Árszámítások és képes árlapok ingyen.

Gazdaságoknak

ajánlunk a közelgő cséplési évadhoz lokomobil fűtésre kitünően alkalmas

királdi akna és darabos szentet

a legjutányosabb árban minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők a

magyar általános kőszénbánya részvény társulathoz

Budapest, I. Váci körút 46.

Képviselőt Debreczenben Klekner Mano urnál.

Vizgyógyintézet REICHENAUBAN.

(Alsó Ausztriában.)

Rudolfsbad

476 méter magasságban a tenger szín felett Peyerbach nyugati állomáshoz 2 órányira Béostól a nyugati vasuton.

Vizgyógyászatra, villanyosságra és massagéra Oertl és Gärtner-féle gyógyászat és gyógy mód.

Az idény kezdete 1 Májusban.

Junius hó közepéig és szeptember hónapban jelentékenyen mérsékelt árak, kozst és lak dolgában.

Az ivócsarnok megnyitása savó, tej és mindennemű friss töltésű ásványvizekre **Május 15-én**, a teljes uszó fürdő (730 négyszög méter üvegfedővel) **Junius 1-én** nyitattik meg.

Naponta sétahangverseny és közvetlen telefon összeköttetés Béccsel.

Prospectusokat a gyógyfelügyelőség, kívánatra ingyen küld.

Bővebb felvilágosítást ad:

Dr. Ludvig Thomas J.M. Waisnix örököse
fürdőorvos. tulajdonosok.

2270

1892. tk.

III.

Arverési hirdetményi ki- vonat.

A debreczeni kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Török Ferencz végrehajthatónak, Vida Ferencz végrehajtást szenvedő elleni 50 frt, tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvénytérületén lévő M.-Péres községben fekvő a m p reszi 913. sz. tjkvben. A I. 13. 684. 924. 1304. 1322. 1638 hrsza. foglalt ingatlanokból Vida Ferenczet illető $\frac{1}{3}$ részre az újabb arverést 500 frt 10 krban már megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi május hó 17-ik napján délután 9 órakor M.-Péres község házánaál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 50 frt 10 krt. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszter rendelet 8. §-ában, kielöltt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczen 1892. évi márczius 20-ik napján.

A debreczeni kir. tvszék. mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tvszéki bíró.

Bikszád gyógyfürdő

Szatmármegyében.

Megnyitás május 15-én.

Ezen égvényes konyhasós savanyu víz kitünő hatásu heveny és idült gyomor és bél hurutban, a légző szervek hurutos bántalmaiban, máj és epebajokban, vese és a húgyhólyag betegségeiben, kitünő aranyér, sárgaság és lépdaganat ellen.

Ezen évben nagy átalakulások történtek, ugy a fürdő szépségszeti: mint gyógyberendezését illetőleg.

A fürdőben ivó-, fürdő- és belélegző gyógy mód alkalmaztatik.

Savó cura.

Hidegviz gyógyintézet.

Zuhanyok.

A betegek szórakoztatásáról kellőleg van gondoskodva.

Vasuti állomás Szinyér-Váralja és Técső, hol alkalmas kocsik kaphatók: bármely állomástól 2 és fél óra alatt a fürdőt ellehet érni.

Helyben fürdőorvos és posta.

Gyógyfürdő igazgatóság.

SARG'S

orvosilag megvizsgált
fogtisztító-szer

KALODONT

Kapható a gyógyszerészeknél és illatárusoknál. Egy darab 35 kr.

GYENES LAJOS

női divat és rövidárú raktára

Debreczen, főtér, városház-épület

Ajánlja **JUTÁNYOS ÁRAK** mellett:

Női ruhazöveteket,

GYÁSZKELMÉKET.

Gyapju Voile de Laine ket,

SZALAG. CSIPKE és egyéb **RUHADISZEKET,**

Batist. Atlasz satin, Cachemirsatin. Ajour

Toile mosókelmék

N a p e r n y ő k e t

Jó szabásu fűzőket, Diszkötényeket,

CSIPKE FÜGGÖNYÖKET,

D. M. C. kötő és himző pamutokat,

HAUSCHIKD KÖTŐ PAMUTAKAT.

R ö v i d á r u k a t,

Czérna és selyem keztyüket,

női, férfi és gyermek harisnyákat.

férfi fehérneműeket és nyakkendőket,

SIRKOSZOBUK,

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészítését saját szöveteimből elvállalom.

Vendéglő eladás.

Derecskén (Biharmegye), a jó forgalomnak örvendő

"KORONA" vendéglő

teljes felszereléssel, kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezhetni Kramer József vendéglősnél Derecskén.

Férfi Chiffon ingek,

a hírneves Schroll-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Galérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák Kesztyűk.

Napernyők. esernyők.

Kész mosó gyermek ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot Peruvien és Doskin.

Szabó Lajos fiai

üzégnél.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a Dr. Ujfalussy házban eddig fennállott

lakatos műhelyemet

a Nagyváradi-utcai 2083. sz. házba (az új bankházzal szembe)

helyeztem át.

Midőn ujonnan berendezett műhelyemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlani bátorkodni van szerencsémegyuttal becses tudomására adom, hogy a „Birthälmer“-féle szabadalmazott önzáró-csukó-vasalásnak egyedüli képviselője vagyok.

Kiváló tisztelettel

SPITZ GYULA

épület és műlakatos.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT CSIZMA-FÉNYMÁZA

BÉCS.

A gyár alapított 1835.

Ezen vitriol nélküli fényméz egyszerre molyfeketét fényt nyer, a bőrtartósságát fokozza.

Mindenütt kapható.

Értelmeztes! A t. cz. közönséget saját érdekében, kérem csakis Fernolendt-fénymázatot kérni és csak azon skatulyákat elfogadni, melyekön nevem St. Fernolend

látható. minthogy sok értéktelen utánzat van forgalomban, melyek rágazéduái az enyémhez hasonló kiállításnak tisztán félrevezetés czéljából.

Csakis a világhírű **zigaretta papirost** használjátok

Les Dernières Cartouches jeggyel

BRAUNSTEIN FRÉRES párisi

gyárából, 65., Boulevard Exelmans.

Ezen gyártmány a papiripar diadala és a cigarettapapiros eszményképe.

Ezen cigarettapapiros és cigarettahüvely gyári raktára:

Bécs, I. Schotenring 25.

Valódi francia cigarettahüvely a „Les Dernières Cartouches“ papirból készítve, melynek minden dozoza „Braunstein Frères“ cégét viseli, minden norinbergi nagykereskedésnél, valamint a m. kir. dohánytözsdekben kapható.

Bécs, 1873. Érdemérem	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	Zágráb 1891. Nagy díszoklevél	M.-Palánkán 1877. aranyérem.	London, 1878 Díszoklevél.
--------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-czement- és vízhatlan mészgyár

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirto kosok, községi és egyházi eljárásságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek a magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdemérem.	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Női ruhaszövetek, Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai üzégnél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a helybeli piacon 34 év óta fennálló, utóbb a Fröhner-házban, később a vármegye házában lévő

női divat üzletemet

május hó 1-től a nagytemplom melletti Telegdy-házba, Dézsy Lajos urnak volt fodrász termébe helyeztem át, a hol úgy mint eddig ezután is főörekvésem lesz legujabb divatu cikkekkel mindenkor olcsó árszámitással kedveskedni.

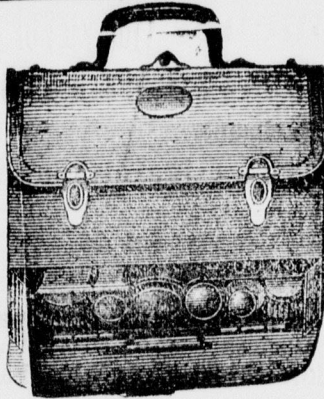
Tisztelettel

WOLF MIKSA

női divatárus Debreczen,
a nagytemplom melletti
Telegdy-házban.

Gyári raktár Adler tajték áruinak

Mindenféle utazási cikkek; szappanok, illatszerek, haj, ruha és fogkefék pénz és szivar tárczák, lovagló cikkek és dísznő bőr, nyerges, agarasz és lovasláda ostorok.

Gyermek játékok

China ezüst cikkek gyári raktára

zsebkések, ollók,
mindenféle alkalmi ajándék cikkek legjutányosabban kaphatók
Szent-Királyi Tivadar.
műiparú raktárában
Debreczen, városház épületében.

Fa, bőr, plüsch, majolika, bronz díszművek

Tiszán kölcsönös
Részvényesei
nincsenek.

Az összes nyere-
mény a biztosítot-
tak javára esik.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító
társaság

alapított 1843.

26 millió frank

biztosítéki alapjával
a legnagyobb pénztintézet a
világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint.

Prospectussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál

**a vezérigazgatóság
Magyarország**

és a szomszéd tartományok részére
Budapest, Bécsi-utca 5.

HERKULESFÜRDŐ MEHADIA

(Mehadia mellett).

Világhírű kén- és sósvizek

56 C-ig meő természetes hőfokkal.

Idény kezdete május 1-én.

Mint adúlóhely is tömegesen látogattatik. — 1887-ben Erzsébet királyné ő Felsége hat heti tartózkodással szorencseltette ezen fürdőt.

A gyógyulást keresők nemzetközi találkozója. Elragadó fekvés az óriási hegyektől övezett Cserna-ö gyen.

Pompás fürdőpaloták valamennyi forrás számára.

Villanyos világítás, új építkezések.

Nagyszerű szállodák, gyógyterem, fürdői zene, variété-színház (tavaly óta megnyitva). Séták és kirándulóhelyek, hegyi séták. Massage, svéd gyógytornászat, villanyos fürdők. — Hidegvizgyógyászat.

Express- és keleti expressvonal-összeköttetés, menetdíjkeze-
vezmények, hajóösszeköttetés valamennyi dunamenti országgal Orsován át
Közvető időjárás, pormentes, ozondu levegő, védett helyzet.

A fürdőorvosok minden európai és keleti nyelven értekezhetni.

Fürdőorvosok: Dr. Lítsek Akos, dr. Németi J., dr. Popovits Sándor, dr. Szörényi Tivadar, dr. Vuja György.

Elővigyázat a **ZACHERLIN** bevásárlásánál:

Vevő: „... Én nem fogadok el nyitva árult rovarport, mivel én Zacherlint kívántam! Ezen különlegeséget múltán dicérik a legjobb szernek mindennemű rovarok ellen, a miért is egyedül csak ilyet veszek:

lepecsételt palozkban „Zacherl“ névvel ellátva.

A valódi Zacherlint Debreczenben árulják:

Geréby Fülöp,
Csanak József,
Havas József,
Szentkirályi Tivadar,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Dömök Béla,
Bornyász József,

Ér-Ujfaln:

Bottyán Gábor,
Weissberger J. jun.

Ér-Mihályfalva:

Gross Hermann,

Deutsch Albert,
Ganovszky Lajos,
Gaszner Károly,
Kovács Mihály,
Kohn testvérek,
Kohn Henrik,
Kun József,
Leidenfrost Armin,

Pollák Mórincz,
Mátray Sándor.

H-Böszörmény:

Gemeinbeck J.

Rickl József Zelmos,
Szabó Zsigmond,
Tóth Béla,
Trocsányi Ferencz,
Lusztig Károly,
Csicsó Lajos,
Parti Ferencz
uraknál.

H-Nánás:

Slachta János.

H-Szoboszló:

Körner B.

Első magyar

gyapjumoó és bizományi

részvénytársaság, Budapest, V. Kárpátutca 9.

A gyapjumoós közlekedéssel, a t. cz.

gyapjutermelek és gyapjukereskedők

figyelmét, számos év óta fennálló és kitűnő hírnévnek örvendő

gyapjumoosodánkra

irányítjuk, az idén is minél tömegesebb gyapjuküldemények beküldését kérve.

Szolgálatunk igénybevételét annál is inkább ajánljuk, mert, kitűnőnek elismert mosásunk és osztályozásunk által gyors és legjobb értékesítésre vagyunk képesítve.

Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánatra készséggel szolgálunk.

Küldeményeket a déli vasúti állomások kivételével csakis czégünkhöz: Budapest-Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük czimezni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban (Dobány-utca 1. sz.) Neugebauer Gyula urnál felvilágosítások szívesen nyújtatnak.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Lakás berendezésekhez
szőnyeg, buterszővet,
függöny,
Viaszos nászon,
parkett,
lynoleum (parafaszőnyeg)

 nagy

választékban

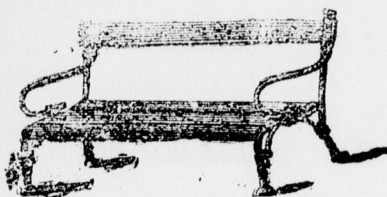
tetemesen

leszállított áron.

Kunz József és Tsa.

czégnél

Debreczenben, kistemplom-bazár.

Valódi francia és angol szerszámok

 minden iparághoz
minden darab mellett jótállás

Épület vasalások és kátrány tető iemezek.

Rudvasak, lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntöző
aczélok és fémek.

Gazdasági, Kerti, házi és konyha felszerelések.

 Kerti lóczák és vasbutorok árnyékszék clostettek és vízveteteki kagyló
Aggag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szállópenészgomba fecskendőgépek

legjobb rendszer (részlejtés tésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat ajtóaczelredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

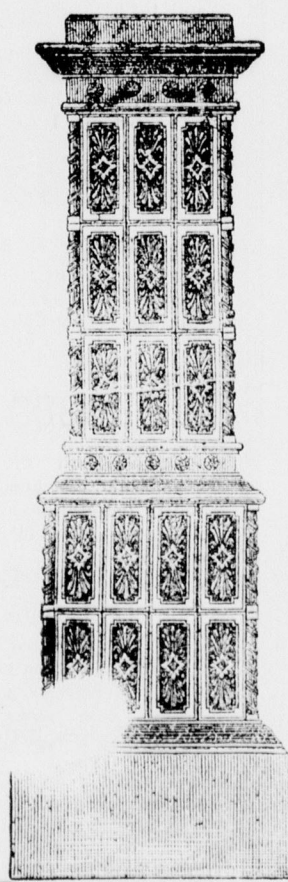
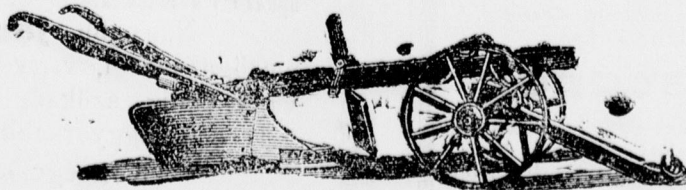
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN.

(Penész peronospora) fecskendő.

Árverés.

A kis-szappanos-utczai 552. népsorszámu ház, ondódi földjével együtt, 1892 evi Május hó 22 én dél. e. 10 órakor, alólirottak Széchényi-utczán 1806. szám alatt levő irodájában tartandó nyilvános árverésen el fog adatni. — Becsérték 5500 frt, bánatpénz 400 frt. Közelebbi felvilágosítást ad

Dr. Biró Károly.
ügyvéd.

Kóser vendéglőmet

ez évi május hó 1-én Konez Lajos ur házából a FŐ-PIACZON levő

WEISZ SÁNDOR-féle házba
1903. sz. a.

helyeztem át, a hol nállam a már általam jóhírnévre szert tett

koszt és szállás

mérsékelt áron kapható.

Abonnenseket úgy nállam kosztolásra, valamint házakhoz elhordva jutányos árak mellett elfogadok.

Becses pártfogást kér
tisztelettel

Feigenbaum Mór
vendéglős.

Arany-érem Pécs 1888.

Félszázad óta kitünőnek elismerve

Dr. Sihaluzki-féle

Arczkenőcs és mosdóvize

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibires, szeplő és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr.

Joliessante-Puder

(fehér, rózsá vagy sárgás.)

Kiváló finomság miatt legjobban ajánlható; az arczörnek kellemes színt ad és láthatatlanná tapad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 krajczár.

Joliessante-Fogpor

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büzdés megóvására kitünő, a foghasra legjótékonyabb hatású. Egy doboz ára 50 krajczár.

Joliessante-Créme

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatású a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

DERECZENBEN Dr. ROTHSCHEK V.
EMIL gyógytárában.

Kardos László

CZEGLÉD-UTCZA

Nagy raktár

ágy- aszfalterifőkben,

gyapju függönyökben,

mosható piqnet, pleüsek és tricót

nyári paplanokban.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonába tartozó Vecsey-féle gőz és szélmalom eladása végett f. évi május hó 19. napján délután 3 órakor az egyház tanácstermében újárverés tartatik

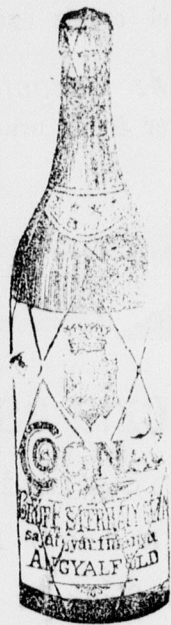
Az árverési feltételek, valamint az eladandó malomhoz tartozó tárgyak leltári jegyzéke az egyház irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1892. apr. 29.

Beke Mihály

A vörös kereszt egylet Erzsébet kórházának cognak szállítója.

Csak akkor valódi, ha a sérteten dugón ez a felírás van: Gróf Eszterházy Géza.

Gróf Eszterházy Géza-féle

COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemes és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmányval versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a **** cognac mely mindenütt kapható.

Központi iroda BUDAPEST:

Külső-Váczi ut 23.

Szakértői vélemény: a forgalomban lévő valódi francia cognakokkal vetekedhetik.

Lipce 1892 nagy arany érem.

Weitzer János

gép- waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Ajánlja szolgálatait a nagyérdemű közönségnek,

vasöntvény tárgyak

elkészítésére, építkezési és másféle czélokra; elvállal továbbá vas- és fémöntvények, kovácsolt alatrészek elkészítését, nyersen vagy megmunkálva, gépek vagy más iparvállalati használatra, a beküldött vázlatrajz vagy minta szerint.

Átvész továbbá, teljes gépek és készülékek elkészítését, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati czélokra stb. ugyszintén járművek elkészítését, vasutak, erdő és iparvasutak számára.

Nagyobb javítások mozgonyokon (locomobil), másféle mezőgazdasági, vagy segédgépeken stb. stb. helyben gyárunkban, vagy pedig szükség esetén, egy szerelő kiküldés által, a színhelyen a leggyorsabban eszközöltetnek,

Költségvetések ingyen és bérmentve kaphatók.